

SDU International Journal of Educational Studies

Analysis of Vocational High School and Vocational Secondary School Students' Thoughts towards Thermal Tourism Concept Using Metaphors

Nurettin Bilgen¹, Muhammet Hanifi Şahin², Akif Karatepe³

¹Pamukkale University

²Süleyman Demirel University

³Sakarya University

To cite this article:

Bilgen, N., Şahin, M. H., & Karatepe, A. (2014). Analysis of vocational high school and vocational secondary school students' thoughts towards thermal tourism concept using metaphors. *SDU International Journal of Educational Studies*, 1(2), 80-87.

[Please click here to access the journal web site...](#)

SDU International Journal of Educational Studies (SDU IJES) is published biannual as an international scholarly, peer-reviewed online journal. In this journal, research articles which reflect the survey with the results and translations that can be considered as a high scientific quality, scientific observation and review articles are published. Teachers, students and scientists who conduct research to the field (e.g. articles on pure sciences or social sciences, mathematics and technology) and in relevant sections of field education (e.g. articles on science education, social science education, mathematics education and technology education) in the education faculties are target group. In this journal, the target group can benefit from qualified scientific studies are published. The publication languages are English and Turkish. Articles submitted the journal should not have been published anywhere else or submitted for publication. Authors have undertaken full responsibility of article's content and consequences. *SDU International Journal of Educational Studies* has all of the copyrights of articles submitted to be published.

Meslek Lisesi ve Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinin Termal Turizm Kavramına Yönelik Düşüncelerinin Metaforlar Yolu İle Analizi

Analysis of Vocational High School and Vocational Secondary School Students' Thoughts towards Thermal Tourism Concept Using Metaphors

Nurettin Bilgen¹, Muhammet Hanifi Şahin^{2*}, Akif Karatepe³

¹Pamukkale Üniversitesi

²Süleyman Demirel Üniversitesi

²Sakarya Üniversitesi

Özet

Bu araştırma, Meslek lisesi ve Meslek Yüksekokulu öğrencilerinin 'Termal Turizm' kavramına ilişkin sahip oldukları algıları metaforlar yardımıyla ortaya çıkarmak amacıyla yapılmıştır. Araştırmaya 2012-2013 eğitim-öğretim yılında Afyon'da okuyan 180 öğrenci katılmıştır. Araştırmada olgu bilim deseni kullanılmış ve veriler içerik analizi tekniğiyle çözümlenmiştir. Araştırmanın verileri öğrencilerin 'termal turizm gibidir; çünkü' cümlesini tamamlamasıyla elde edilmiştir. Araştırmada şu sorulara cevap aranmıştır: 1. Meslek lisesi ve Meslek Yüksekokulu öğrencileri "Termal Turizm" kavramını açıklamada hangi metaforları kullanmaktadırlar? 2. Ortak özellikleri dikkate alındığında "Termal Turizm" kavramına yönelik metaforlar hangi gruplar altında toplanabilir? Öğrenciler termal turizm kavramına ilişkin 46 geçerli metafor üretmişlerdir. Bu metaforların ortak özellikleri dikkate alındığında 4 farklı kategoride toplandıkları sonucuna ulaşılmıştır. Araştırmanın sonucunda öğrencilerin termal turizmi; sağlık olarak, yeraltı kaynakları olarak, ekonomik olarak, tatil ve dinlenme olarak algıladıkları görülmüştür. Sonuç olarak metaforlar Meslek Lisesi ve Meslek Yüksekokulu öğrencilerinin "Termal Turizm" kavramına ilişkin sahip oldukları algıları anlamada önemli bir araştırma aracı olarak kullanılabilir.

Anahtar Kelimeler: Termal turizm, Metafor, Meslek lisesi, Meslek yüksekokulu

Abstract

This study was carried out to put forward the Vocational Secondary and Vocational High Schools students' thoughts towards "thermal tourism" concept to describe with the help of metaphors in order to find out the perceptions that have been made. Phenomenography design was used in the study and the data were analyzed by content analysis techniques. The research was carried out in 2012-2013 academic year including 180 students attending Vocational Secondary and Vocational High Schools in Afyonkarahisar City center. Participants produced 46 different metaphors on the concept of "thermal tourism". Considering the common features of these metaphors were collected in five different categories. The research aimed to answer the following questions: (a) which metaphors were used by the teacher candidates to explain the concept of "thermal tourism"? (b) Given the common characteristics of the "thermal tourism" concept under which groups can be classified for the metaphors? As a result, students in general "thermal tourism" concept; thermal tourism students; health, the underground resources, the economic as has been seen and perceived as vacation and as a result metaphors produced by Vocational Secondary and

*İletişim: Muhammet Hanifi Şahin, Süleyman Demirel Üniversitesi, hanifisahin@sdu.edu.tr

Vocational High Schools' students can be used as a significant research tool to describe the concept of “thermal tourism” in understanding related perceptions.

Key words: Thermal tourism, Metaphor, Vocational high school, Vocational secondary school

GİRİŞ

Turizm kelimesi Latince “tornuz” sözcüğünden ve Fransızca “tourner” sözcüğünden türetilerek literatüre kazandırılmıştır (Doğanay, 2001; Özçağlar, 2000). Turizm en genel tanımıyla farklı özelliklere sahip yerleri gezmek, görmek ve tatil yapmak amacıyla yapılan seyahatlerdir (Soykan, 2004; Özgüç, 2003). Sağlık turizmi; insanların belirli bir süreliğine bulunduğu ortamın stresinden uzaklaşarak dinlenmek, gezmek, görmek, sağlıklarını korumak ve iyileştirmek için bir tesise giderek bu gereksinimlerini karşılamak olarak tanımlanabilir (Çetin, 2011).

Gelişmekte olan ülkeler, sahip oldukları güzel çevre unsurları, iklim özellikleri, doğal ortam, doğal kaynaklar vb. değerleri tanıtarak ve geliştirerek ekonomilerine katkı sağlamışlardır (Lea, 1988). Dünyada en yaygın deniz ve kum turizmine alternatif olarak geliştirilen turizm faaliyetleri, ülke için oldukça önemlidir (Öztürk ve Yazıcıoğlu, 2002). İnsanları turizme yönlendiren farklı sebepler vardır; bunlardan biri de sağlık ve buna bağlı olarak gelişen termal turizmdir. Termal turizm; bazı yörelerde, yerin belirli derinliklerinden belirli bir sıcaklıkta yeryüzüne çıkan, faydalı minerallerden oluşan şifalı suların sağlık turizminde kullanılmasıdır. Tıptaki ve ilaç endüstrisindeki hızlı gelişmelerin yanında; termal kaynakların tedaviyi destekleyici özelliği bilgisi de yaygınlaşarak; sağlık uzmanları tarafından da termal turizm önerilmektedir (Tutar, 1991). Türkiye’de var olan turizm türlerine ve faaliyetlerine alternatif olarak termal turizmin geliştirilmesi, tanıtılması ve tesislerin bir çekim merkezi haline gelmesi oldukça önemlidir (Doğanay, 1992, s. 78; Kültür ve Turizm Bakanlığı, 1988; Yazıcı, 1997, s. 20).

Özellikle turizm açısından ön plana çıkan ve turizm potansiyeli yüksek olan bölgelerimizde turizm ve buna bağlı kavramların öğretilmesi, turizmin ve ilgili bölgenin sosyo-ekonomik ve kültürel kalkınması adına da oldukça önemlidir. Termal turizmin öne çıktığı bölgelerimizin başında gelen Ege Bölgesi’nde Afyon, Denizli, Aydın, İzmir, Kütahya ve Uşak çevrelerinde termal turizm önemli bir kavram olarak karşımıza çıkmakta ve bu kavramın; gerek ilköğretim ve orta öğretim, gerekse yükseköğretim kademelerinde öğrenim gören öğrencilere öğretilmesi yörenin gelişmesi ve turizm alanında nitelikli işgücü yetiştirilmesi açısından önemlidir. Bu durumda termal turizm sektörü bireylerin ve ülke bütçesinin katma değerini de artıracaktır.

Araştırmanın Amacı

İlgili literatür incelendiğinde, turizmle ilgili ortaöğretim ve lisans düzeyinde çok sayıda çalışma bulunmakla birlikte, meslek liselerinde ve meslek yüksekokullarında turizm bölümlerinde mesleki dersler okuyan öğrencilerle ilgili bir çalışma yapılmadığı ortaya çıkmıştır. Bu bağlamda bu çalışmanın amacı Sandıklı Endüstri Meslek Lisesi’nin ilgili bölümlerinde eğitim gören öğrenciler ve Afyon Kocatepe Üniversitesi Sandıklı Meslek Yüksekokulu Turizm Bölümü’nde eğitim gören öğrencilerinin termal turizme yönelik algılarının metaforlar yoluyla tespit ve analiz edilmesidir. Metafor kişinin bir kavramı algıladığı şekliyle bilinenler yardımıyla benzetmelerden yararlanarak açıklaması olarak tanımlanmaktadır (Balci, 2003; Levine, 2005). Termal turizm üzerine yapılan bu çalışmanın termal turizmin ve fonksiyonlarının tanıtılmasına, genel olarak tüm eğitim kademelerinde yer alan okullarda verilen eğitimin ve bu okullarda eğitim gören öğrencilerin gerekli bilgi birikimine sahip olmalarına katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Ayrıca bu çalışma ile genel ve mesleki ortaöğretim ve yükseköğretim programlarının hazırlanmasında ve uygulanmasında yetkililere farklı bir perspektif sunulması amaçlanmaktadır. Bu amaçla çalışmada öncelikle şu sorulara cevap aranmıştır:

1. Öğrenciler termal turizm kavramına ilişkin sahip oldukları algıları hangi metaforlar aracılığı ile açıklamaktadır?

2. Bu metaforlar ortak yönleri bakımından hangi kategoriler içerisinde ele alınmaktadır?

YÖNTEM

Araştırmanın Deseni

Bu araştırmada nitel araştırma desenlerinden “olgu bilim” (fenomenoloji) deseni kullanılmıştır. Olgu bilim (fenomenoloji) derinlemesine ve ayrıntılı bilgi sahibi olmadığımız olgulara odaklanmaktadır. Verilerin değerlendirme aşamasında içerik analizi tekniği kullanılmıştır. İçerik analizi tekniği, elde edilen verilerin açıklanmasında kavramları ve ilişkileri ortaya çıkarmak amacıyla kullanılır. İçerik analiziyle verilerin kavramsallaştırılması ve olguyu tanımlayabilecek temaların ortaya çıkarılması amaçlanmıştır (Yıldırım ve Şimşek, 2006).

Araştırma Grubu

Endüstri Meslek Lisesi'nin ilgili bölümlerinde eğitim gören ve Afyon Kocatepe Üniversitesi Sandıklı Meslek Yüksekokulu Turizm Bölümü'nde eğitim gören toplam 180 öğrenci katılmıştır. Katılımcıların cinsiyete göre dağılımının frekansları ve yüzdelik oranları Tablo 1'de verilmiştir.

Tablo.1 Katılımcıların cinsiyete göre dağılımının yüzdelik oranları ve frekansları

Cinsiyet	Frekans (f)	Yüzde (%)
Kız	69	38,3
Erkek	111	61,7
Toplam	180	100.0

Tablo 1'de görüldüğü gibi araştırmaya katılan toplam 180 öğrencinin 69(% 38,3)'u kız, 111 (%63,6)'i ise erkek öğrenciden oluşmaktadır. Bu çalışmanın Meslek Lisesi ve Meslek Yüksekokulu öğrencileri ile yapılmasının temel nedeni “termal turizm” kavramının günümüzde ve yakın gelecekte ortaya çıkaracağı istihdam olanaklarına ve ekonomiye sağlayacağı katma değere dikkati çekmektir. Ekonomik ve sosyo-kültürel etkileri olan termal turizm alanında iyi bir mesleki eğitim almış, genel kültür ve alan bilgisine sahip Meslek Lisesi Ve Meslek Yüksekokulu öğrencilerinin termal turizmin gelişmesine katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Bu bağlamda Meslek Lisesi ve Meslek Yüksekokulu öğrencilerinin termal turizme yönelik algılarının ortaya konularak alana katkı sağlaması amacıyla bu çalışma gerçekleştirilmiştir.

Veri Toplama Aşaması

Meslek Lisesi ve Meslek Yüksekokulu'nda eğitim gören öğrencilerin “termal turizm” kavramına yönelik algılarını belirlemek için “Termal turizm gibidir. Çünkü” ifadesindeki boş alanları tamamlamaları istenmiştir. Anketin açıklama kısmında “termal turizm” ile ilgili sadece bir kavrama odaklanmalarını ve bu metaforla ilgili algılarını da ikinci kısma yazmaları istenmiştir. Bununla birlikte öğrencilerden kişisel bilgi formunu doldurmaları istenmiştir. Böylece örneklem grubunun özellikleri belirlenmeye çalışılmıştır. Öğrencilere formu doldurmaları için 25 dakika süre verilmiştir.

Verilerin Analizi

Verilerin değerlendirilmesinde içerik analizi tekniği kullanılarak elde edilen verilerden ortaya çıkan kavramlar ve ilişkiler açıklanmaya çalışılmıştır. Meslek Lisesi öğrencileri ile Meslek Yüksekokulu öğrencilerinin doldurdukları formlar kodlanarak bilgisayar ortamına aktarılmıştır. Formlardaki

metaforlar belirlenmiş ve ana metaforlar oluşturularak belli kategorilerde gruplanmıştır. Araştırmaya 180 öğrenci katılmıştır. Öğrencilerin sınıfları 1, 2, 3 ve 4 şeklinde, cinsiyetleri ise Kız (K) ve Erkek(E) olarak kodlanmıştır. Bu sayede metaforlar cinsiyet ve sınıfa göre sınıflandırılmıştır. Analiz sürecinde öğrencilerden 8'inin formlarını eksik doldurmaları, 12'sinin ise metafor ile buna karşılık gelen "çünkü" ifadesine verilen cevapların uyumlu olmaması nedeniyle toplam 20 form elenerek dikkate alınmamıştır. Anket formunu dolduran öğrenciler 46 değişik metafor üretmişlerdir. Bu metaforlardan birbirine anlam olarak yakın ve benzer olanlar 4 farklı kategoride toplanarak geçici bir liste oluşturulmuştur. Araştırmanın güvenilirliğini sağlamak için oluşturulan kategoriler ile bir liste haline getirilen metaforlar iki uzmana verilmiştir. Uzmanlardan metaforları ilgili kategorilere yerleştirmeleri istenmiştir. Uzmanların oluşturduğu liste ile önceden oluşturulan liste karşılaştırılmış ve gerekli düzeltmeler yapılmıştır. Bu aşamadan sonra çalışmanın güvenilirliği Miles ve Huberman'ın (1994) formülü (Güvenilirlik=görüş birliği / görüş birliği + görüş ayrılığı) kullanılarak hesaplanmış ve yorumlanmıştır. Saban'a (2009) göre uzman ile araştırmacı arasındaki uyum %90 ve üzeri ise güvenilirlik sağlanmaktadır. Bu çalışmanın güvenilirliği $46/46+3= %0,93$ bulunmuştur.

BULGULAR

Bu bölümde katılımcıların "termal turizm" kavramına ilişkin ne tür metaforlar geliştirdikleri tablolar halinde verilmiştir. Katılımcıların bazıları kendilerine yöneltilen kavramın kendilerinde olumlu ya da olumsuz anlam yükleyerek nasıl bir çağrışım uyandırdığını belirtmişlerdir. Tablo 2'de katılımcıların "termal turizm" kavramına yönelik ürettikleri metaforların dağılımı verilmiştir.

Tablo 2. Meslek lisesi ve meslek yüksekokulu öğrencilerinin cinsiyete göre "termal turizm" kavramına yönelik ortaya koydukları metaforlar

Metafor Sırası	Metaforun Adı	Frekans (f)		Toplam	Yüzde (%)
		Kız	Erkek		
1	Kaplıca	7	24	31	19,3
2	Şifalı su	7	15	22	13,75
3	Sıcak su	9	11	20	12,75
4	Kaplıca turizmi	8	11	19	11,8
5	Sağlıklı su	5	5	10	6,2
6	Şifa turizmi	4	4	8	5,0
7	Turizm sektörü	1	3	4	2,5
8	Termal otel	-	3	3	1,8
9	Sıcak su turizmi	2	1	3	1,8
10	Doğal Turizm	1	1	2	1,23
11	Yaşlı turizmi	1	1	2	1,25
12	Mineralli su	-	2	2	1,25
13	Genç oluşum	-	1	1	0,62
14	Para	-	1	1	0,62
15	Sağlıklı dinlenme	-	1	1	0,62
16	Hastalık ve Tedavi	-	1	1	0,62
17	Sağlık merkezi	-	1	1	0,62
18	Kaplıca ve şifa	1	-	1	0,62
19	Tatil	-	1	1	0,62
20	Otel	1	-	1	0,62
21	Etkinlik	-	1	1	0,62
22	Ülkenin kalkınması	-	1	1	0,62
23	Geçim kaynağı	-	1	1	0,62
24	Yeraltı kaynağı	-	1	1	0,62
25	Sağlıklı çamur	1	-	1	0,62
26	Hammadde	1	-	1	0,62
27	Yüzmek	1	-	1	0,62
28	Turizmcilik	1	-	1	0,62
29	Yer altı kaynağı	-	1	1	0,62
30	Alternatif turizm	-	1	1	0,62

31	Tatil ve dinlenme	1	-	1	0,62
32	Turizm kolu	1	-	1	0,62
33	Turist	-	1	1	0,62
34	Geliştirilecek kaynak	1	-	1	0,62
35	Doğal şifa	1	1	1	0,62
36	Her yaşa tatil	-	1	1	0,62
37	Yeni turizm	1	-	1	0,62
38	Turizm ve kalkınma	1	-	1	0,62
39	Kükürt	-	1	1	0,62
40	Fay hattı	-	1	1	0,62
41	Çevre ve tatil	-	1	1	0,62
42	Kaynak suyu	-	1	1	0,62
43	Isınma	-	1	1	0,62
44	Aquapark	1	-	1	0,62
45	Hamam	1	-	1	0,62
46	Buhar	-	1	1	0,62
	Toplam	59	101	160	100.0

Öğrencilerin termal turizm kavramına yönelik ortaya koydukları metaforlar ve bu metaforların yer aldığı kategoriler Tablo 3’te görülmektedir.

Tablo 3. Meslek Lisesi ve Meslek Yüksekokulu öğrencilerinin “termal turizm” kavramı ile ilgili geliştirdikleri metaforlar ve bu metaforların yer aldığı kategoriler

Kategoriler	Metaforlar	Metafor frekansı	Metafor adedi
1- Sağlık olarak termal turizm	Şifalı su(22), sağlıklı su(10), şifa turizmi(8), mineralli su(2), sağlıklı dinlenme(1), sağlık merkezi(1), kaplıca ve şifa(1), doğal şifa(1), hastalık ve tedavi(1), sağlıklı çamur (1)	48	10
2- Yeraltı kaynakları olarak termal turizm	Sıcak su(20), termal otel(3), sıcak su turizmi(3), genç oluşum(1), yeraltı kaynağı(1), fay hattı(1), kükürt(1), kaynak suyu(1), ısınma(1),buhar(1)	33	10
3- Tatil ve dinlenme olarak termal turizm	Kaplıca(31),kaplıca turizmi(19), yaşlı turizmi(2), tatil(1), etkinlik(1), alternatif turizm(1),tatil ve dinlenme(1), turizm kolu(1), turist(1), her yaşa tatil(1), yeni turizm(1), aquapark(1), hamam(1), buhar(1),Yüzmek(1) çevre ve tatil(1)	65	16
4- Ekonomik olarak termal turizm	Turizm sektörü(4), turizm ve kalkınma(1), doğal turizm(2), para(1), otel(1), ülkenin kalkınması(1), turizmcilik(1) geçim kaynağı(1), geliştirilecek kaynak(1) hammadde (1)	14	10
	Toplam	160	46

Kavramsal Kategoriler

Kategori 1: Sağlık Açısından Termal Turizm

Araştırmaya katılan Meslek Lisesi ve Meslek Yüksekokulu öğrencilerinin termal turizmi sağlıkla ilişkilendirerek metafor ürettikleri görülmektedir. Bu kategoride 10 farklı metafor (Şifalı su, sağlıklı

su, şifa turizmi, mineralli su, sağlıklı dinlenme, sağlık merkezi, kaplıca ve şifa, doğal şifa, hastalık ve tedavi, Sağlıklı çamur) üretilmiştir. Aşağıda, bu kategoride bulunan bazı öğrenci ifadeleri verilmiştir.

Termal Turizm şifalı su gibidir. Çünkü sağlık açısından termal turizmin çok faydalı olduğunu düşünüyorum.

Termal Turizm sağlıklı dinlenme gibidir. Çünkü insanlar günlük yaşamlarında iş yoğunluğundan dolayı fazla dinlenemezler. Termal turizm gibi insan sağlığına faydalı olan yerler tercih edilir.

Termal Turizm kaplıca ve şifa demektir. Çünkü termal turizm hem şifa hem de çeşitli etkinliklerin yapıldığı yerdir.

Kategori 2: Yeraltı Kaynakları Olarak Termal Turizm

Bu kategoride öğrenciler termal turizmi oluşturan yeraltı kaynakları ile ilgili metafor üretmişlerdir. Bu kategoride 10 farklı metafor (Sıcak su, termal otel, sıcak su turizmi, genç oluşum, yeraltı kaynağı, fay hattı, kükürt, kaynak suyu, ısınma, buhar) üretilmiştir. Bu kategoriyle ilgili aşağıda bazı öğrenci ifadeleri verilmiştir.

Termal Turizm sıcak su gibidir. Çünkü yeraltındaki sıcak suların yeryüzüne çıkması ve bu suların değerlendirilmesi ile termal turizm yapılır.

Termal Turizm yeraltı kaynağı gibidir. Çünkü Termal Turizm yeraltı kaynaklarının yeryüzünde kullanılmasıdır

Termal Turizm kükürt gibidir. Çünkü yeraltındaki sıcak su kaynakları kükürtlü ve şifalıdır.

Kategori 3: Tatil Ve Dinlenme Olarak Termal Turizm

Bu kategoride öğrenciler termal turizmi tatil yapmak ve dinlenmek olarak görmüşlerdir. Bu alanda 16 farklı metafor (Kaplıca, kaplıca turizmi, yaşlı turizmi, tatil, etkinlik, alternatif turizm, tatil ve dinlenme, turizm kolu, turist, her yaşa tatil, yeni turizm, aquapark, hamam, buhar, yüzmek, çevre ve tatil) üretilmiştir. Bu kategoriyle ilgili aşağıda bazı öğrenci ifadeleri verilmiştir.

Termal Turizm tatil gibidir. Çünkü tatil yapmak için en uygun yerlerden biri de termal otellerdir.

Termal Turizm alternatif turizm gibidir. Çünkü kış mevsiminde özellikle termal turizm tercih edilir.

Termal Turizm buhar gibidir. Çünkü termal turizm yaşlı turizm için uygundur. Yaşlılar şifa verdiği için termal otellerde vakit geçirirler.

Kategori 4: Ekonomik Faaliyetler Olarak Termal Turizm

Bu kategoride öğrenciler termal turizmin ekonomik yönü ile ilgili metaforlar üretmişlerdir. bu kategoride 10 farklı metafor (Turizm sektörü, turizm ve kalkınma, doğal turizm, para, otel, ülkenin kalkınması, turizmciilik, geçim kaynağı, geliştirilecek kaynak ve hammadde) üretilmiştir. Bu kategoriyle ilgili aşağıda bazı öğrenci ifadeleri verilmiştir.

Termal Turizm para gibidir. Çünkü ekonomik olarak ülke için çok önemli bir gelir kaynağıdır. Ülkelerin cari açığı turizm gelirleri ile kapatılmaya çalışır.

Termal turizm ülkenin kalkınması gibidir. Çünkü termal turizm ile ekonomi canlanır.

Termal turizm geliştirilecek kaynak. Çünkü termal turizmden yeterince yararlanılmamaktadır. Fazla bir sermaye gerekmediği için termal turizm geliştirilebilir.

TARTIŞMA VE SONUÇ

Bu araştırma, Meslek Lisesi ve Meslek Yüksekokulu öğrencilerinin “termal turizm” kavramına ilişkin geliştirdikleri metaforları ortaya çıkarmak ve bu metaforları belirli kategoriler altında toplamak amacıyla hazırlanmıştır. Bu araştırmanın bulguları, bazı hususları ön plana çıkarmaktadır. Öğretim sürecinde metaforların kullanımı ile ilgili bazı çalışmalar yapılmıştır. Bu çalışmalar, gerek coğrafya ile, gerekse diğer eğitim alanları ile ilgili ilköğretim ve ortaöğretim öğrencilerinin, ayrıca öğretmen adaylarının birçok kavramla ilgili algılarının, bakış açılarının metaforlar yolu ile ortaya konmasında faydalı olmuş ve ilgili kavramların öğretim sürecinde yapılacak planlamalarda bir rehber niteliği kazanmasını sağlamıştır. Bu kapsamda çeşitli metafor çalışmaları yapılmıştır: Inbar (1996), Özdemir ve Akkaya(2013), Kalyoncu(2012) “öğrenci”, “öğretmen”, “okul yöneticisi” ve “okul” kavramlarıyla, Guerrero ve Villamil (2002), Güler, Akgün, Öçal ve Doruk (2012) ‘matematik’ kavramıyla, Saban (2004) ve Saban, Koçbeker ve Saban (2006) “öğretmen” kavramıyla, Saban (2008) “bilgi” kavramıyla, Cerit (2008) ve Saban (2009) “öğrenci” kavramıyla, Aydoğdu (2008) “okul” kavramıyla, Baştan, Tetik ve Kasımay (2014) “okul müdürü” kavramıyla, Töremen ve Döş (2009) çalışmalarında “müfettiş” kavramıyla, Aydın ve Ünalı (2010) “coğrafya” kavramıyla, Akbaş ve Gençtürk(2013) “Coğrafya bilgi sistemleri” kavramıyla, Kaya (2010) “deprem” kavramıyla ilgili yaptıkları metafor çalışmalarında; ilgili kavram ya da olgularla ilgili geliştirilen çok sayıda metaforun çeşitli algı ve bakış açılarını yansıttığı söylenebilir. Bu çalışmada da Meslek Lisesi ve Meslek Yüksekokulu öğrencilerinin “termal turizm” kavramına ilişkin geliştirdikleri toplam 46 farklı metafor ele alınmıştır. İkinci önemli bir nokta, öğrencilerin geliştirdikleri metaforlar ele alındığında genel turizm algısı yanında, termal turizm öğelerini yansıtan metaforlar da dikkati çekmektedir. Bunlar arasında; şifa turizmi(8), sağlıklı dinlenme(1), kaplıca ve şifa(1), termal otel(3), sıcak su turizmi(3), turizmci(1) Turizm sektörü(4), turizm ve kalkınma(1), doğal turizm(2), para(1), otel(1), Kaplıca(31),kaplıca turizmi(19), yaşlı turizm(2), tatil(1), etkinlik(1), alternatif turizm(1),tatil ve dinlenme(1), turizm kolu(1), turist(1), her yaşa tatil(1), yeni turizm(1), aquapark(1), hamam(1), buhar(1),Yüzmek(1) çevre ve tatil(1)gibi turizmi geniş bir yelpazede ele alan kavramlar ifade edilmiştir. Meslek Lisesi ve Meslek Yüksekokulu öğrencilerinin termal turizm kavramına ilişkin üzerinde durdukları metaforlardan biri de sağlık turizmidir. Katılımcıların termal turizmle ilgili şifalı su(22), sağlıklı su(10), şifa turizmi(8) gibi kavramlar kullanmaları termal turizmin sağlık turizmi açısından değerlendirilmesi gerektiği fikrini ortaya çıkarmıştır. Meslek Lisesi ve Meslek Yüksekokulu Öğrencileri termal turizmin ekonomik getirisine yönelik metaforlar üretmişlerdir. Bu metaforlara bakıldığında; turizm sektörü(4), turizm ve kalkınma(1), doğal turizm(2), para(1), otel(1), ülkenin kalkınması(1), turizmci(1), geçim kaynağı(1), geliştirilecek kaynak(1) ve hammadde (1) gibi metaforlar üretmeleri ekonomik açıdan da termal turizmden yararlanılması gerektiğini düşündürmektedir. Bu çalışmada termal turizm ile ilgili ortaya çıkan metaforlar göstermektedir ki Meslek Lisesi ve Meslek Yüksekokulu öğrencileri termal turizmi daha çok sağlık, turizm, yeraltı kaynağı ve ekonomik olarak algıladıkları görülmektedir. Bu kavramlar, “termal turizm” kavramının bölgenin kalkınmasına paralel olarak geniş bir içeriğe sahip olduğunu göstermektedir. Dolayısıyla, öğretim sürecinde, turizm konusu planlanırken, bu zengin turizm algısının dikkate alınması gerektiği düşünülmektedir. Bu çalışmada ortaya çıkan metaforlar bir bakış açısı kazandırma noktasında önemlidir. “turizm” ve “termal turizm” ile ilgili kavramlar, çalışma sahasında önem arz ettiği için, benzer çalışmalar farklı bölgelerde, farklı öğretim kademelerinde de yapılmalıdır.

KAYNAKLAR

- Akbaş, Y. ve Gençtürk, E. (2013). Coğrafi bilgi sistemleri kavramına metaforik bakış. *Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi*, 21, 179-196.
- Aydın, F. ve Ünalı Eser, Ü. (2010). Coğrafya öğretmen adaylarının coğrafya kavramına ilişkin algılarının metaforlar yardımıyla analizi. *International Online Journal of Educational Sciences (IOJES)*, 2(2), 600-622.
- Aydoğdu, E. (2008). İlköğretim okullarındaki öğrenci ve öğretmenlerin sahip oldukları okul algıları ile ideal okul algılarının metaforlar yardımıyla analizi. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Eskişehir.
- Balcı, A. (2003). Eğitim örgütlerinde yeni bakış açıları. *Kuram-araştırma ilişkisi II. Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 33, 26-61.
- Baştan, A., Tetik, İ. ve Kasımay, C. (2014). Okul müdürlerinin “müdür” algılarının incelenmesi. *9. Ulusal Eğitim Yönetimi Kongresi*, 8-10 Mayıs, Siirt.
- Cerit, Y. (2008). Öğretmen kavramı ile ilgili metaforlara ilişkin öğrenci, öğretmen ve yöneticilerin görüşleri. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 6(4), 693-712.
- Çetin, T. (2011). Termal turizm potansiyeli açısından kozaklı (Nevşehir) kaplıcaları. *Turkish Studies*, 6(1) 878-902.
- Doğanay H. (1992). Kurşunlu termal turistik bölgesi. Turizm Yıllığı, Ankara: Türkiye Kalkınma Bankası A.Ş. Yayınları: 76-96.
- Doğanay H. (2001) *Türkiye turizm coğrafyası*. Konya: Çizgi Kitapevi
- Guerrero, M. C. M. & Villamil, O. S. (2002). Metaphorical conceptualizations of teaching and learning. *Language Teaching Research*, 6(2), 95-120.
- Güler, G., Akgün, L., Öçal, M. & Doruk, M. (2012) Matematik öğretmeni adaylarının matematik kavramına ilişkin sahip oldukları metaforlar. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 2(2), 26-29
- Inbar, D. (1996). The free educational prison: Metaphors and images. *Educational Research*, 38(1), 77-92.
- Kalyoncu, R. (2012). Görsel sanatlar öğretmeni adaylarının “öğretmenlik” kavramına ilişkin metaforları. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 20(9), 471-484
- Kaya, H. (2010). Metaphors developed by secondary school students towards “earthquake” concept. *Educational Research and Review*, 5(1), 712-718.
- Kültür ve Turizm Bakanlığı.(1988). Türkiye’de sağlık turizmi ve kaplıca planlaması. Ankara: Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları.
- Lakoff, G. & Johnson M. (1980). *Metaphors we live by*. Chicago : University of Chicago.
- Lakoff, G. & Johnson, M. (2005). *Metaforlar: Hayat, anlam ve dil* (Çeviren: G.Y. Demir). İstanbul: Paradigma.
- Lea, J. (1988). *Tourism and development in the third World*. London: Routledge.
- Levine, P.M. (2005). Metaphors and images of classrooms. ERIC Document: EJ724893.
- Miles, M.B. & Huberman, A.M. (1994). *Qualitative data analysis*. Thousand Oaks, CA: Sage.
- Özçağlar, A. (2000). *Coğrafya’ya giriş (sistemlik-kavramlar-yöntemler)*. Ankara: Hilmi Usta Matbaacılık.
- Özgüç, N. (2003). *Turizm coğrafyası özellikler ve bölgeler*. İstanbul: Çanta Kitabevi.
- Öztürk, Y. ve Yazıcıoğlu, İ. (2002). Gelişmekte olan ülkeler için alternatif turizm faaliyetleri üzerine teorik bir çalışma. *Gazi Üniversitesi Ticaret ve Turizm Eğitim Fakültesi Dergisi*, 2, 183-195.
- Saban, A. (2004). Giriş düzeyindeki sınıf öğretmeni adaylarının “öğretmen” kavramına ilişkin ileri sürdükleri metaforlar. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 2(2), 131-155.
- Saban, A. (2008). İlköğretim 1. kademe öğretmen ve öğrencilerinin bilgi kavramına ilişkin sahip oldukları zihinsel imgeler. *İlköğretim Online*, 7(2), 421-455.
- Saban, A. (2009). Öğretmen adaylarının öğrenci kavramına ilişkin sahip olduğu zihinsel imgeler. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 7(2), 281-326.
- Saban, A. Koçbeker, B.N. ve Saban, A. (2006). Öğretmen adaylarının öğretmen kavramına ilişkin algılarının metafor analizi yoluyla incelenmesi. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri (Educational Sciences: Theory & Practice)*, 6(2), 461-522.
- Soykan, F. (2004). Kırsal turizm ve Türkiye turizmi için önemi. *Ege Coğrafya Dergisi*, 12, 1-11.
- Töremen, F. ve Döş, İ. (2009). İlköğretim öğretmenlerinin müfettişlik kavramına ilişkin metaforik algıları. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*, 9(4), 1973-2012.
- Tutar, E. (1991). Afyonkarahisar’da termal turizm potansiyeli. Turizm Yıllığı, Ankara: Türkiye Kalkınma Bankası A.Ş. Yayınları, 222-234.
- Yazıcı H. (1997). Turizm potansiyeli yönünden Eskişehir sakarı ılıca kaplıcaları. *Türk Dünyası Araştırmaları Dergisi*, 110, 19-31.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2006). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayınevi.

Analysis of Vocational High School and Vocational Secondary School Students' Thoughts towards Thermal Tourism Concept Using Metaphors

Nurettin Bilgen¹, Muhammet Hanifi Şahin^{2†}, Akif Karatepe³

¹Pamukkale University

²Süleyman Demirel University

²Sakarya University

Extended Abstract

This study was carried out to put forward the Vocational Secondary and Vocational High Schools students' thoughts towards "thermal tourism" concept to describe with the help of metaphors in order to find out the perceptions that have been made. Phenomenography design was used in the study and the data were analyzed by content analysis techniques. The research was carried out in 2012 - 2013 academic year including 180 students attending Vocational Secondary and Vocational High Schools in Afyonkarahisar city center. Participants produced 46 different metaphors on the concept of "thermal tourism". Considering the common features of these metaphors were collected in five different categories. The research aimed to answer the following questions: (a) which metaphors were used by the teacher candidates to explain the concept of "thermal tourism"? (b) Given the common characteristics of the "thermal tourism" concept under which groups can be classified for the metaphors? As a result, students in general "thermal tourism" concept; thermal tourism students; health, the underground resources, the economic as has been seen and perceived as vacation and as a result metaphors produced by Vocational Secondary and Vocational High Schools' students can be used as a significant research tool to describe the concept of "thermal tourism" in understanding related perceptions.

Method: Phenomenology pattern of qualitative research design was used in this study. Phenomenology focuses on the fact that we have an in-depth and detailed information (Yıldırım and Şimşek, 2006). Content analysis techniques were used in the evaluation phase of the data. In 2012-2013 academic year, a total of 180 students studying tourism at vocational secondary schools and vocational high schools located in Afyonkarahisar city participated in the research. In this research, tourism vocational high school students of "thermal tourism" reveal they have developed on the concept of metaphor and metaphor are prepared to collect under certain categories. The findings of this study raises some issues to the fore: some studies related to the use of metaphor in teaching process is carried out. These studies, both by geography, as well as other educational areas related to primary and secondary students, but also teachers of a grasp-related perceptions, was helpful in revealing the perspective of metaphors path and became a guide in planning to do in the teaching process of relevant concepts. In the teaching process, planning tourism issues, is expected to be taken into account in this rich tourism perception. Metaphors emerged from this work may be crucial to gain some perspective. "Tourism" and "thermal tourism" related terms, because it is important to work in the field, similar studies in different regions, should be done in different educational levels.

Key words: Thermal tourism, Metaphor, Vocational high school, Vocational secondary school

†İletişim: Muhammet Hanifi Şahin, Süleyman Demirel University, hanifisahin@sdu.edu.tr